

Rani i predškolski odgoj i obrazovanje kao resurs socijalne inkluzije djece

prof. dr. sc. Dejana Bouillet,
Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

... Svi znamo da temelji kuće moraju biti čvrsti i stabilni kako bismo na te temelje mogli nadograditi kat, dva, tri ili više. Ukoliko su temelji slabi, kuća će se u najmanju ruku leluhati i na najslabijem vjetriću koji bi mogao zapuhati. Ukoliko bi došlo do jačeg vjetra ili potresa, kuća bi se urušila. Isto tako, djeca s razlogom moraju ovladati određenim vještinama prije polaska u školu kako bi s lakoćom mogli nadograđivati znanje, vještine i sposobnosti ...

01

prevencija
socijalne
isključenosti
djece -funkcija
RPOO

02

pristupačnost
RPOO –
pretpostavka
prevencije
obrazovnih
nejednakosti

03

znanstvena
istraživanja –
polazište
planiranja
obrazovnih i
socijalnih politika

- **Načelo 11. Europskog stupa socijalnih prava (2017):** Sva djeca imaju pravo na cjenovno prihvatljiv i kvalitetan RPOO.
- **Preporuka Vijeća EU o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje (2018):** iznova je naglašena ključna uloga koju RPOO mogu imati u promicanju učenja sve djece, njihove dobrobiti i razvoja.
- **Preporuka Vijeća EU o visokokvalitetnim sustavima RPOO (2019):** Sudjelovanje u RPOO korisno je za svu djecu, a osobito za djecu u nepovoljnom položaju. Njime se sprečava nastanak ranog nedostatka vještina te je ono stoga ključan instrument za borbu protiv obrazovne nejednakosti.

● Nacionalna razvojna strategija do 2030. godine: Obrazovani i zaposleni ljudi

„... u narednome razdoblju pristupačnost kvalitetnog RPOO svakom djetetu radi ostvarivanja prava na kvalitetan odgoj i obrazovanje od najranije dobi bit će temeljni cilj koji proizlazi iz **prava djece** na brigu i jednak razvoj, ali i iz **znanstvenih dokaza** da se sustavan, siguran i cjelovit razvoj djece postiže njihovim ranim uključivanjem u ustanove RPOO.”

● Koliko smo daleko od postavljenih ciljeva?

01

većina propisa
u sustavu RPOO
i dalje je
temeljena na
modelu deficita

02

standardi
kvalitete RPOO i
s njome povezani
indikatori
inkluzivnog
odgoja i
obrazovanja nisu
definirani

03

slabosti sustava
obrazovanja
odgojitelja i
manjak
znanstvenih
istraživanja

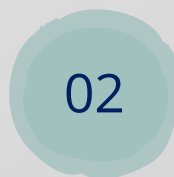

● KLJUČNO PITANJE:

Kako je i pod kojim uvjetima moguće u kontekstu RPOO primjereno odgovoriti na raznolike potrebe djece koja iz različitih razloga bez razumne prilagodbe i učinkovitih mjera podrške ne mogu ostvariti svoje pravo na jednake obrazovne mogućnosti?

Sustav

Institucija

Pojedinac

ZNANSTVENA
ISTRAŽIVANJA

2. Međunarodna umjetnička i znanstvena konferencija „Osobe s invaliditetom u umjetnosti, znanosti, odgoju i obrazovanju“, 02. prosinac 2021. godine

“Kvaliteta nikada nije slučajnost; ona je rezultat visokih ciljeva, iskrenog nastojanja, pametnog usmjeravanja i vješte provedbe; ona znači mudar izbor među mnogim mogućnostima”.

William Adelbert Foster

01

pristupačnost

02

osoblje

03

kurikulum

04

monitoring i
evaluacija

05

obrazovne politike i financiranje

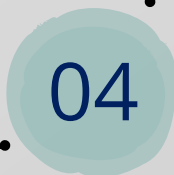

PROCJENA
POTREBA

MAPIRANJE

PROCJENA
RESURSA

EVALUACIJA

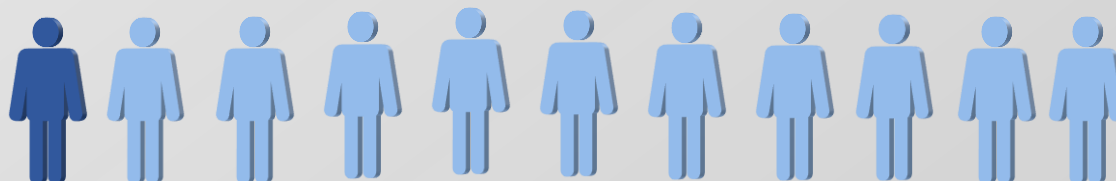
3.500

DJECE U DOBI OD 5 I 6 GODINA: PROCJENE
RODITELJA I ODGOJITELJA IZ 65 DV-a
(reprezentativan uzorak za RH, 6% ukupnog broja
djece u sustavu)

9% djece u dobi do 5 i 6 godina ima neki oblik razvojnog odstupanja. To znači da potporu treba **najmanje** svako jedanaesto dijete, odnosno **5.241** djece od 58.238.

Odgojitelji razvojna odstupanja djece primjećuju statistički značajno rjeđe u odnosu na roditelje.

ISSA standardi kvalitete, 2012.

1

INTERAKCIJE

3

INKLUZIJA,
RAZLIČITOSTI I DEM.
VRIJEDNOSTI

5

ODGOJNO-
OBRAZOVNE
STRATEGIJE

2

OBITELJ I ZAJEDNICA

4

PRAĆENJE,
PROCJENJIVANJE I
PLANIRANJE

6

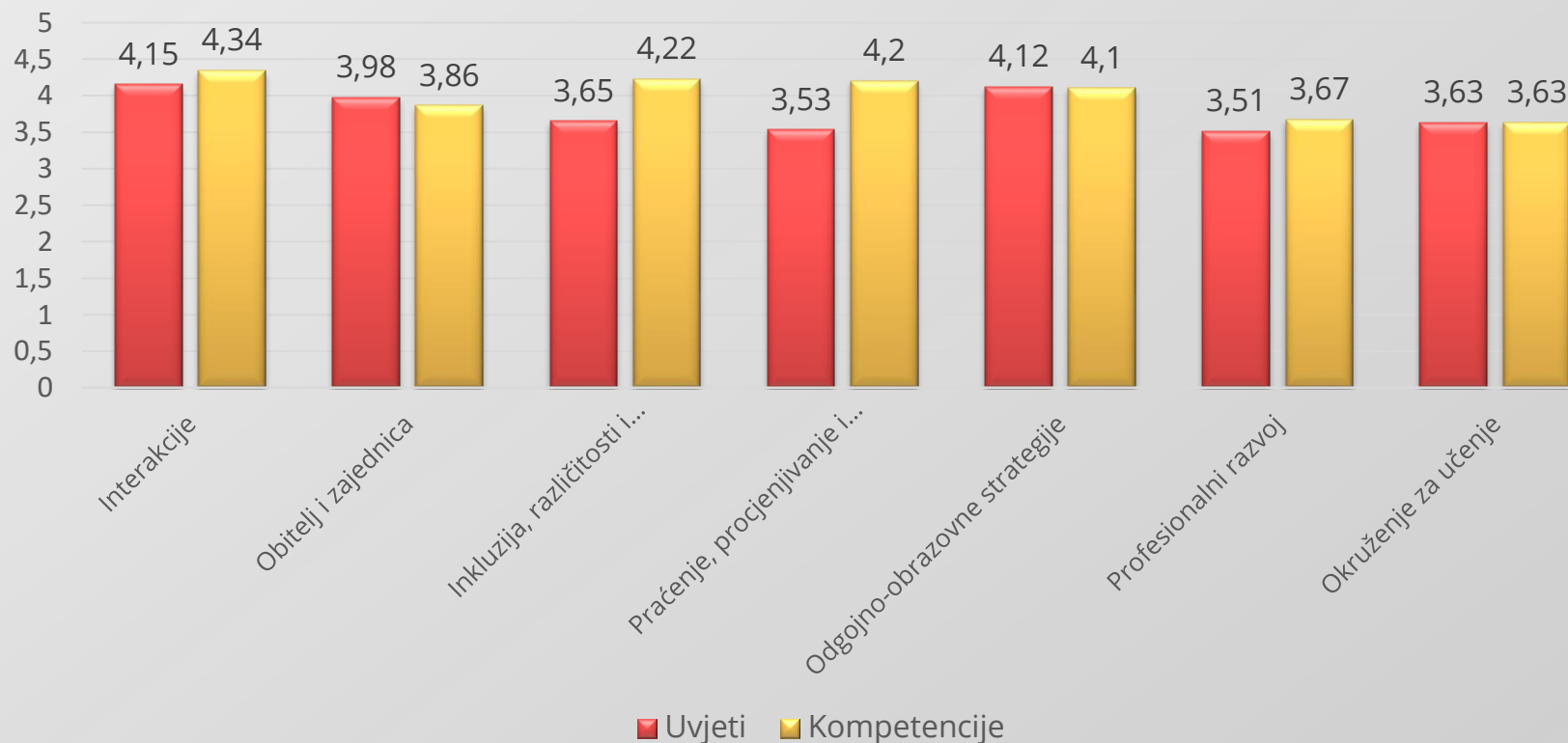
PROFESIONALNI
RAZVOJ

7

OKRUŽENJE ZA
UČENJE

Procjena resursa

Socijalna
pravda

Neinkluzivna
uvjerenja

Djelomično
inkluzivna uvjerenja

Inkluzivna uvjerenja

Inkluzivni
kurikulum

Segregacijska praksa

Integracijska praksa

Inkluzivna praksa

Jake strane
djece

Mjerenje i
uspoređivanje
spособnosti djece

Prilagođavanje
pristupa pojedinoj
djeci

Uočavanje
vrijednosti osobnosti
i identiteta svakog
djeteta

Osnaživanje

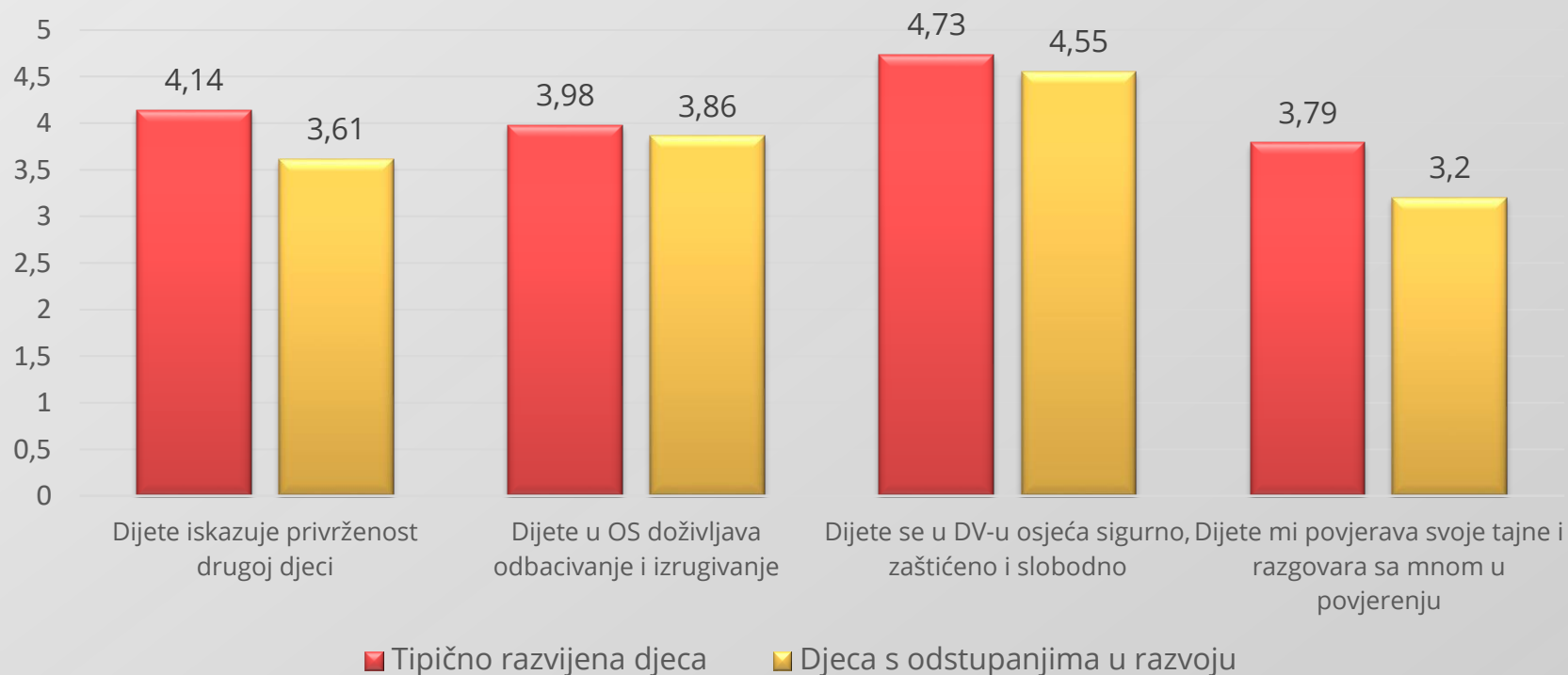
Osnaživanje djece

Osnaživanje članova
obitelji

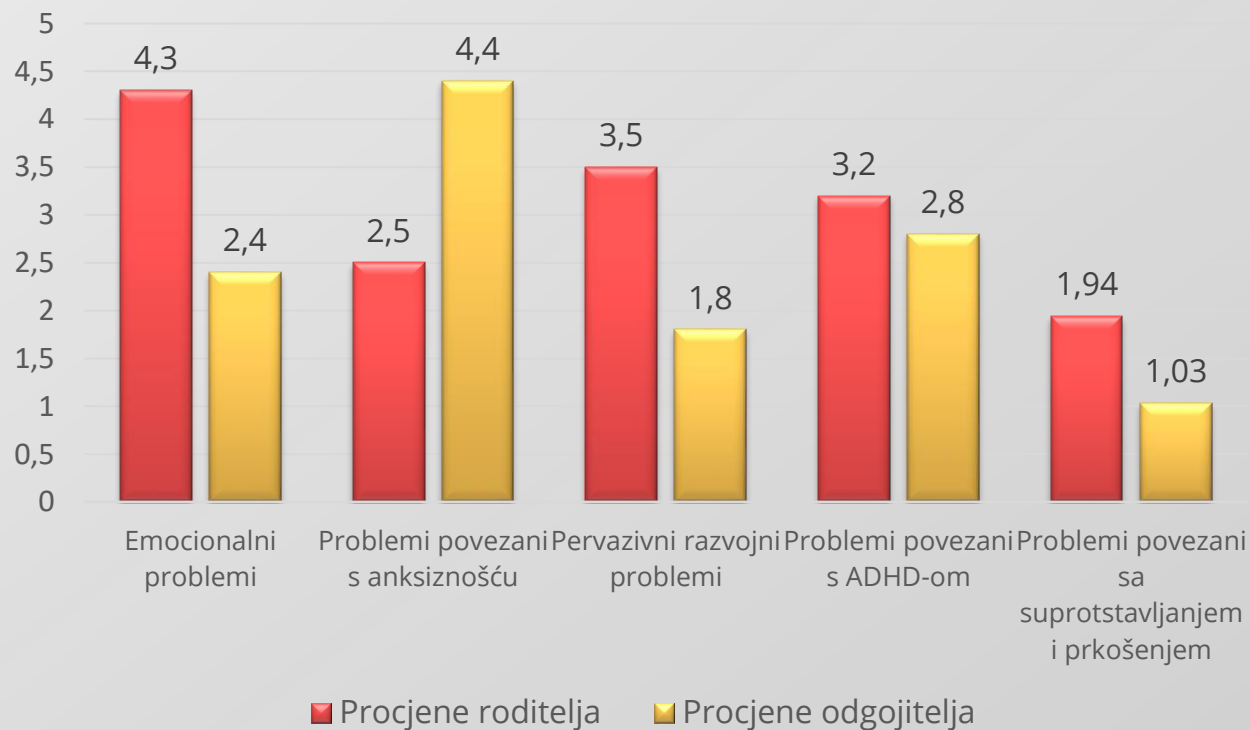
Osnaživanje osoblja

Razlike među djecom s obzirom na odstupanja u razvoju

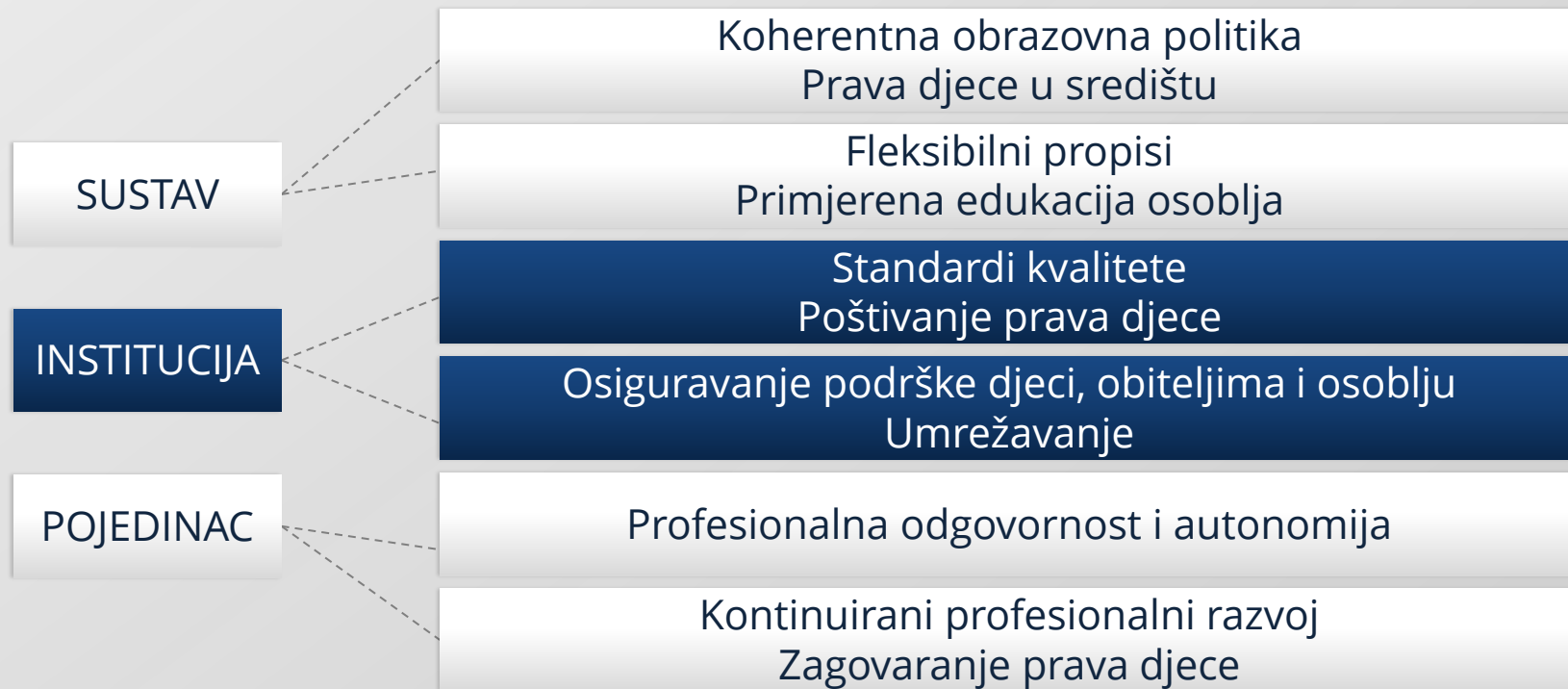

ASEBA za predškolsku dob

KORAK DALJE ...

UMJESTO ZAKLJUČKA

„Obrazovanje je najmoćnije sredstvo za ostvarenje društvenih i gospodarskih promjena, osobito kada uključuje sve svoje građane jer svijet sutrašnjice pretpostavlja složene i dinamične promjene s podijeljenom odgovornošću. Obrazovanje je stoga društvena i gospodarska investicija s najvećim i najtrajnijim povratom... .“

Nacionalna razvojna strategija do 2030. godine

2. Međunarodna umjetnička i znanstvena konferencija „Osobe s invaliditetom u umjetnosti, znanosti, odgoju i obrazovanju“, 02. prosinac 2021. godine

Priča o kineskom bambusu

Kineskom bambusu potrebno je 5 godina da bi narastao. I, kada prolazi kroz proces rasta, potrebno mu je svakodnevno zalijevanje i gnojenje zemlje. On se ne probija kroz zemlju sve do pete godine. Ali, jednom, kada se probije, za samo pet tjedana izraste čak 27 metara u visinu. Punih 5 godina raste mu korijenje pod zemljom, a ako ostane bez vode i njege čovjeka, kasniji rast će izostati.

www.morenec.hr
morenec@ufzg.hr

2. Međunarodna umjetnička i znanstvena konferencija „Osobe s invaliditetom u umjetnosti, znanosti, odgoju i obrazovanju“, 02. prosinac 2021. godine